

Międzynarodowe Stosunki Polityczne

Wykład nr 4 (14.04.2020) –
Międzynarodowe Organizacje Polityczne

dr Jarosław Flakowski

Skype: jarekf2

Plan wykładu

- 1. Geneza;
- 2. Wybrane definicje organizacji międzynarodowych
- 3. Typologie organizacji międzynarodowych
- 4. Podsumowanie
- 5. Materiały do pracy własnej
- 6. Informacje dotyczące kolejnego wykładu.

1. Geneza

Wprowadzenie

R. Bierzanek:

Typowym dla współczesnych stosunków międzynarodowych jest występowanie licznych organizacji międzynarodowych, które prowadzą swoją działalność w różnorodnych sferach życia międzynarodowego: politycznej, ekonomicznej, społecznej czy kulturalnej. Ich powstanie spowodowało znaczącą zmianę zachowań przede wszystkim podmiotów państwowych we współczesnej rzeczywistości międzynarodowej.

A large red speech bubble graphic with a white outline, pointing downwards. The word "Geneza" is written in white text inside the bubble.

Geneza

- Ważnym aspektem rozważań nad organizacjami międzynarodowymi wydaje się określenie ich genezy, co bez wątpienia nastręcza wiele trudności badaczom tej problematyki.
- Różnice zdań związane z wyznaczeniem momentu zaistnienia w praktyce samych stosunków międzynarodowych, analogicznie występują również przy próbie określenia pochodzenia organizacji międzynarodowych.

A large red speech bubble graphic with a white outline, pointing downwards. The word "Geneza" is written in white text inside the bubble.

Geneza

E. Cziomer i L.W. Zyblikiewicz:

- Organizacje międzynarodowe pojawiły się już w starożytności, chociaż ich ówczesna rola nie była zbyt doniosła.
- Przełom nastąpił pod koniec XVIII i na początku XIX wieku, kiedy to m.in. w wyniku obrad kongresu wiedeńskiego, zainicjowane zostały procesy przekształcania się konferencji międzynarodowych w stałe formy kooperacji państw. Poszerzono również zakres działalności ówczesnie tworzących się organizacji międzynarodowych.

E. Cziomer, L.W. Zyblikiewicz, *Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2004, s. 65.

Geneza

R. Zenederowski:

- Wskazał na faktyczne istnienie związków państw o profilu polityczno – religijnym już w starożytnej Grecji.
- Przykładem może być *amfiktionia pylijsko – delficka*, która trwała przez ponad pięć wieków, posiadała stałą Radę składającą się z 24 przedstawicieli, a jej głównym celem była wspólna ochrona miejsc świętych.

Geneza

T. Łoś – Nowak:

- Organizacje międzynarodowe pojawiły się na arenie międzynarodowej dopiero w wieku XVIII, a ich powstawanie zainicjowane zostało pod koniec wieku XVII.

Geneza
podsumowanie

**Bez względu na spór dotyczący
genezy organizacji
międzynarodowych, należy uznać
ich wzrastającą rolę we
współczesnych stosunkach
międzynarodowych, a w
szczególności na kontynencie
europejskim po zakończeniu II
wojny światowej.**

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. A large red speech bubble is centered on the page, containing the text.

2. Wybrane definicje

The background of the slide features a series of thin, curved lines in light gray and white, creating a sense of motion and depth. These lines are more prominent on the left side and fade towards the right.

Organizacje Międzynarodowe Definicje

T. Łoś – Nowak:

*„wraz z państwami organizacje
międzynarodowe tworzą najważniejszą grupę
uczestników stosunków międzynarodowych
(...)”.*

Organizacje
Międzynarodowe
Definicje

E. Cziomer i L.W. Zyplikiewicz:

„w uproszczeniu organizację międzynarodową można określić jako celowe zrzeszenie uczestników stosunków międzynarodowych, powstałe w wyniku zawartego między nimi porozumienia oraz wyposażone w stałe organy”.

Organizacje Międzynarodowe Definicje

I. Popiuk – Rysińska:

„za organizację międzynarodową uznaje się zwykle taki celowy wielostronny związek państw, który nie tylko jest odpowiednio zorganizowany, ale i właściwie zinstytucjonalizowany”.

Organizacje Międzynarodowe Definicje

- W toku badań nad międzynarodowymi organizacjami rządowymi wypracowany został pewien typowy dla nich katalog cech wyróżniających.
- Poszczególni badacze wskazują, że każda z nich powoływana jest na mocy wielostronnej umowy międzynarodowej, która musi być wyrazem zgodnej woli co najmniej trzech państw.

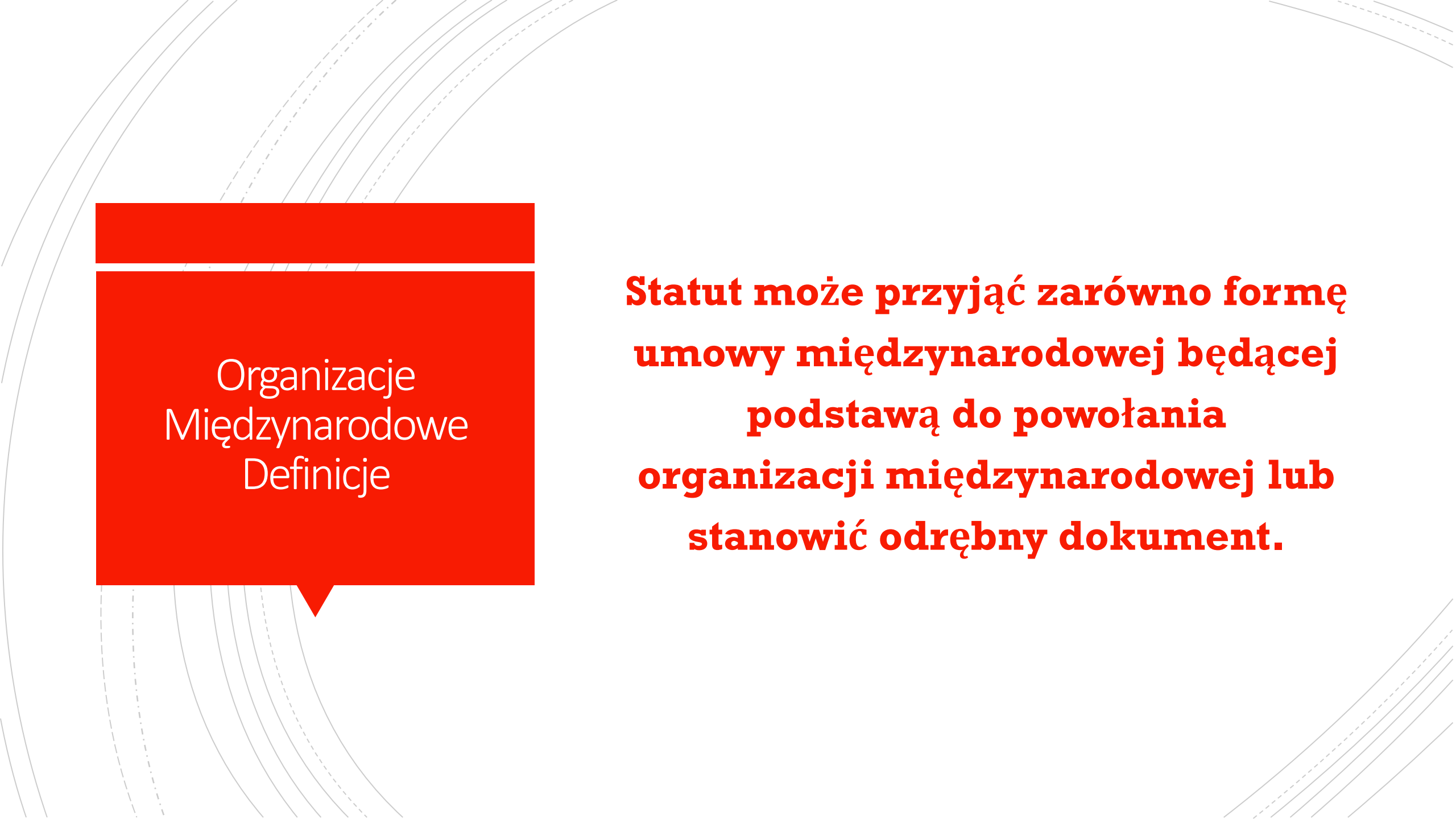
Organizacje Międzynarodowe Definicje

- Organizacje zobowiązane są do utrzymywania sekretariatu odpowiedzialnego za prowadzenie spraw administracyjnych oraz aktywnego organu zarządzającego, a także odbywania periodycznych spotkań swoich członków.

Organizacje Międzynarodowe Definicje

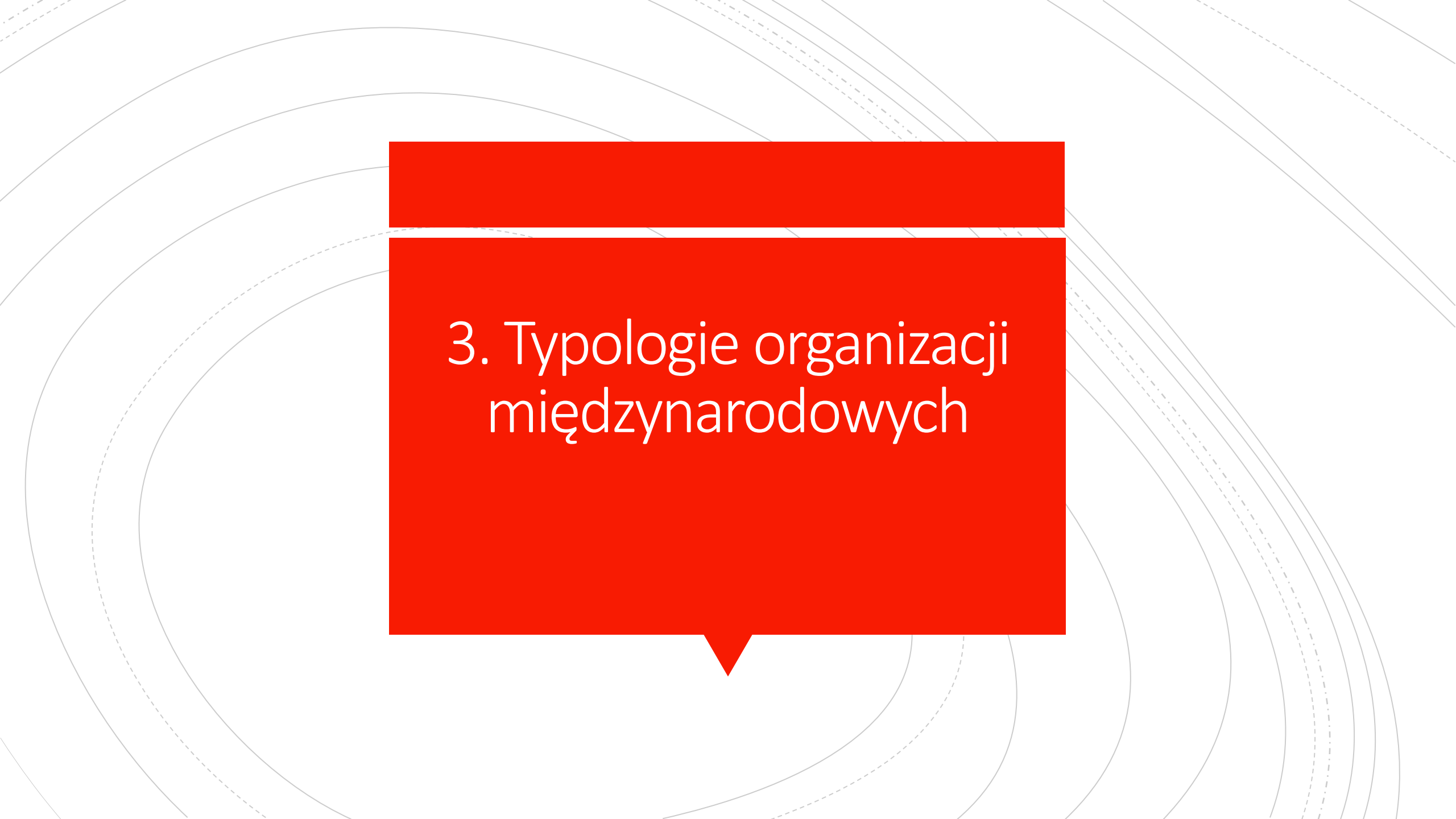
Organizacje międzynarodowe winny posiadać określony statut, którego zasadniczymi funkcjami są:

- wyznaczenie konkretnych organów wraz z przypisanymi im zakresami kompetencji i pozycją w strukturze organizacyjnej;
- określenie procedur podejmowania decyzji oraz form ich implementacji;
- oznaczenie katalogu zasad akcesji państw niezrzeszonych;
- wyznaczenie mechanizmów pozwalających na rezygnację z członkostwa czy wreszcie wskazanie konkretnych celów i zadań przewidzianych dla tej formy współpracy międzynarodowej państw.

The background of the slide features a series of light gray, concentric curved lines that sweep across the frame, creating a sense of motion and depth. These lines are more prominent on the left side and fade towards the right.

Organizacje Międzynarodowe Definicje

Statut może przyjąć zarówno formę umowy międzynarodowej będącej podstawą do powołania organizacji międzynarodowej lub stanowić odrębny dokument.

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. A large red speech bubble is centered on the page, containing the title text.

3. Typologie organizacji międzynarodowych

Organizacje Międzynarodowe Typologie

- Występujące typologie organizacji międzynarodowych konstruowane są w oparciu o różnorodne kategorie.
- Podstawowy ich podział opierający się na rodzaju prawno-politycznego statutu członków został już opisany na początku niniejszego rozdziału. Ponadto stosowane są inne klasyfikacje organizacji międzynarodowych.

Organizacje Międzynarodowe. Typologie

Autor	Kryterium	Podział
J. Kukułka, <i>Międzynarodowe stosunki polityczne</i>, Warszawa 1982, s. 122 - 126.	Status Prawnomiędzynarodowy	Rządowe i Pozarządowe
	Przestrzenne	Uniwersalne, Regionalne i Mieszane
	Interesów i Zadań	Polityczne, Polityczno - Wojskowe, Gospodarcze, Społeczne, Kulturalne, Oświatowe, Wychowawcze, Religijne, Naukowe, Techniczne i inne
	Funkcjonalne	Debatujące, Dostarczające konkretnych usług i Dostarczające informacji
	Zakresu Kompetencji Przedmiotowych	Wszechstronne i Wspecjalizowane
	Organizacyjno-Strukturalne	Model Unii - Dwuczłonowy Asymetryczny, Trójczłonowe Asymetryczne i Wieloczłonowe Asymetryczne

Organizacje Międzynarodowe. Typologie

Autor	Kryterium	Podział
R. Zenderowski, <i>Stosunki międzynarodowe. Uczestnicy - ich miejsce i rola w systemie międzynarodowym</i>, Warszawa 2005, s. 208 - 212.	Prawno - polityczny statut międzynarodowy członków	Międzynarodowe Organizacje Rządowe, Międzynarodowe Organizacje Pozarządowe
	Podmiotowe	Powszechne/Uniwersalne, Partykularne
	Przedmiotowe (Funkcjonalne)	Organizacje o kompetencjach ogólnych, Organizacje o kompetencjach wyspecjalizowanych
	Otwartości	Otwarte, Półotwarte, Zamknięte
	Celów i Skutków Działalności	Koordynacyjne, Integracyjne
	Posiadania lub nieposiadania specyficznych więzi łączności	Wyspecjalizowane, Niewyspecjalizowane

Organizacje Międzynarodowe. Typologie

Autor	Kryterium	Podział
E. Cziomer, L.W. Zyblikiewicz, <i>Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych</i>, Warszawa 2004, s. 67 - 68.	Status międzynarodowy członków	Międzynarodowe Organizacje Rządowe, Międzynarodowe Organizacje Pozarządowe
	Podmiotowe	Powszechne lub Uniwersalne; Grupowe lub Regionalne
	Przedmiotowe	Polityczno - Wojskowe, Gospodarcze, Kulturalne, Oświatowe, Wychowawcze, Ochrony Zdrowia i szereg innych

Organizacje Międzynarodowe. Typologie

Autor	Kryterium	Podział
Z. Czachór, <i>Uczestnicy stosunków międzynarodowych</i>, w: <i>Stosunki międzynarodowe</i> pod red. W. Malendowskiego i Cz. Mojsiewicza, Wrocław 2004, s. 43.	Kompetencje Przedmiotowe	Wszechstronne i Wyspecjalizowane
	Przestrzenne	Uniwersalne, Regionalne i Mieszane
	Interesów i Potrzeb	Polityczno - Wojskowe, Gospodarcze, Kulturalne i Oświatowe

A red speech bubble graphic with a tail pointing towards the bottom left. Inside the bubble, the text 'Organizacje Międzynarodowe Typologie' is written in white. The bubble is positioned on the left side of the slide, overlapping the decorative curved lines.

Organizacje Międzynarodowe Typologie

T. Kegel:

„podstawową funkcją każdej organizacji międzynarodowej jest ujawnienie zgodności państw członkowskich oraz osiągnięcie porozumienia we wspólnych zadaniach i konkretnych działaniach odpowiadających ujawnionej zgodności interesów państw”.

T. Kegel, *Organizacje międzynarodowe we współczesnym świecie*, w: *Współczesne stosunki międzynarodowe*, pod red. T. Łoś – Nowak, Wrocław 1997, s. 107.

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. A large red speech bubble is centered on the page, containing the text '4. Podsumowanie'.

4. Podsumowanie

Podsumowanie

Z. Czachór:

„samo powstanie organizacji międzynarodowej zależy od występowania stosunkowo wysokiego stopnia zgodności interesów państw, które mają stać się jej członkami, a warunkiem jej powodzenia jest względnie stały charakter tej zgodności”.

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. In the center, there is a red speech bubble with a white border. The text is written in white inside the bubble.

5. Materiały do pracy własnej

Źródła

1. Skrypt – wykład nr 4
2. <https://ptsm.edu.pl/wp-content/uploads/publikacje/poziomy-analizy-stosunkow-miedzynarodowych/Gruszko.pdf>

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. A large red speech bubble is centered on the page, containing the text.

6. Informacje dotyczące kolejnego wykładu

A red speech bubble graphic with a white outline, containing the text 'Następny Wykład'. The bubble has a tail pointing towards the bottom left.

Następny Wykład

28.04.2020, godz. 16:25-17:55

Materiały zostaną przesłane do Państwa 27.04.2020

Zapraszam do udziału i dyskusji na czacie

Messenger: Jarek Flakowski

Skype: jarekf2

Dziękuję za uwagę!

dr Jarosław Flakowski

j.flakowski@wez.uz.zgora.pl

79393366